

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ВТОРО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Проект

ЗАКОН

за изменение и допълнение на
Закона за вероизповеданията

Обн. ДВ. бр.120 от 29 Декември 2002г., изм. ДВ. бр.33 от 21 Април 2006г., изм.
ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.74 от 15 Септември 2009г., изм. ДВ.
бр.68 от 2 Август 2013г., изм. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г., изм. ДВ. бр.79 от 13
Октомври 2015г.

§1. В чл. 2 се създават нови ал. 3, ал. 4, ал. 5 и ал. 6 с текст:

(3) Право да проповядват учения на вероизповедание, да извършват богослужения или обучения по вероучение имат само регистрираните вероизповедания и техните поделения, придобили статут на юридическо лице въз основа на този закон.

(4) Богослужението, обредите и ритуалите на територията на Република България се извършват от български граждани или граждани на други страни-членки на Европейския съюз.

(5) Граждани на страни, нечленуващи в Европейския съюз имат право да извършват богослужение, обреди и ритуали на територията на Република България след като уведомят Дирекция „Вероизповедания“ на Министерски съвет и за срок не по-дълъг от 3 месеца за една календарна година.

(6) Дирекция „Вероизповедания“ на МС има право да забрани на отделни лица да извършват богослужение, обреди и ритуали на лица по ал. 4 при съмнения за нарушения на законите на Република България.

§2. В чл. 7 ал. 1 се добавя:

„Свободата на вероизповедание не може да проповядва нарушаване на териториалната цялост на страната, промяна на социално-икономическия ред или обществените норми и отношения. Тя не може да бъде насочена срещу разрушаването

на социалните структури на обществото, както и да включва политическа агитация или пропаганда.“

§3. Създава се нов чл. 7а с текст:

Чл. 7а. (1) Служители на вероизповеданията и техните поделения, придобили статут на юридическо лице въз основа на този закон, в това число служители на религиозни храмове и духовни училища не могат да бъдат лица, получили религиозно образование в институции, неодобрени от Дирекция „Вероизповедания“ на Министерски съвет и включени в списък по чл. 35, т. 10.

(2) Вероизповеданията поддържат регистър на служителите си по ал. 1, включващ три имена, единен граждански номер, адрес за комуникация, копие на придобити дипломи и специализации и други документи, които са изисквани от служителите при започване на дейност за вероизповеданието.

(3) Вероизповеданията, при поискване, предоставят списъка по ал. 2 на Дирекция „Вероизповедания“.

§4. В чл. 21 се създава нова ал. 3 с текст:

“(3) Средствата за обичайните дейности за задоволяване потребностите на религиозните общности, в това число издръжката на религиозни храмове и духовни училища, се набавят със средства на местните религиозни общности в рамките на страната, както и от държавни субсидии и приходи от стопанисването на имоти, в това число и наеми, печалби или дивиденди от участие в местни търговски дружества или сдружения на търговски дружества.”
Съществуващата ал. 3 се преномерираща на ал. 4.

§5. Създава се нов чл. 21а с текст:

Чл. 21а. (1) Лицата, предоставящи активи на Вероизповеданията и техните поделения, придобили статут на юридическо лице въз основа на този закон на стойност над 5 000 лв. са длъжни да декларират произхода на придобиване на активите.

Вероизповеданията и техните поделения, придобили статут на юридическо лице въз основа на този закон са длъжни да изискат декларацията преди придобиването на активите.

(2) Лицата, предоставящи дарение на Вероизповеданията и техните поделения, придобили статут на юридическо лице въз основа на този закон активи на стойност, надвишаваща минималната месечна работна заплата за страната, определена с

постановление на Министерски съвет на Република България, са длъжни да декларират произхода на придобиване на активите. Вероизповеданията и техните поделения, придобили статут на юридическо лице въз основа на този закон са длъжни да изискат декларацията преди придобиването на активите.

(3) Вероизповеданията създават и водят регистър, в който се вписват:

1. лицата по ал. 1 и ал. 2, размерът, стойността и целта на придобитите активи

2. декларациите от лицата по ал. 1 и ал. 2 за произхода на придобиване на активите.

(4) Обстоятелствата по ал. 1 и ал. 2 се вписват в регистъра в 14-дневен срок от възникването им.

(5) Вероизповеданията предоставят регистъра по ал. 3 на Дирекция „Вероизповедания“ на всеки шест месеца или при заявка от Дирекцията.

§6. Чл. 25 ал. 2 и ал. 3 се изменят така:

(2) Вероизповеданията предоставят финансови отчети пред дирекция „Вероизповедания“ на Министерски съвет.

Когато вероизповеданията ползват преференции по ал. 1, годишните им финансови отчети подлежат и на независим финансов одит при условията, предвидени за юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност.

(3) При констатиране на закононарушения Министерството на финансите и Дирекция „Вероизповедания“ уведомяват органите на прокуратурата, на Агенцията за държавна финансова инспекция и на Държавната агенция за национална сигурност за извършване на проверки и на предвидените в закона действия.

§7. В чл. 35 се добавя нова точка 10 с текст:

10. съставя списъци на одобрени духовни училища и религиозни школи и висши училища от страната и чужбина с доказан авторитет в съответната религиозна общност, които не проповядват идеи или учения, противоречащи на чл. 7 ал. 1. Списъците се съставят след съгласуване със съответното вероизповедание.

§8. В чл. 36 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 текстът „от 100 до 300 лв“ се заменя с „от 1000 до 10000 лв“
2. В ал. 2 текстът „от 500 до 1000 лв“ се заменя с „от 10000 до 25000 лв“

§9. В чл. 37 текстът „от 100 до 300 лв“ се заменя с „от 1000 до 10000 лв“

§10. Създава се нов чл. 37а с текст:

Чл. 37а. Вероизповедание, което не публикува списъка по чл. 21а, ал. 3 или не го актуализира в срока по чл. 21а, ал. 4, се наказва с глоба от 3 000 лв. до 5 000 лв, а при повторно нарушение наказанието е глоба от 5 000 лв. до 20 000лв.

§11. Създава се нов чл. 37б с текст:

Чл. 37б. . Вероизповедание, което не представи в срок финансовия си отчет по чл. 25, ал. 2, се наказва с глоба от 5 000лв. до 20 000лв.

§12. В чл. 38 текстът „от 100 до 300 лв“ се заменя с „от 1000 до 10000 лв“ и текстът „от 500 до 1000 лв“ се заменя с „от 10000 до 25000 лв“

Допълнителни разпоредби

§13. В Параграф 1 се добавят нова точка 4 с текст:

4. "финансов отчет" е годишен финансов отчет по смисъла на Закона за счетоводството;

Преходни и заключителни разпоредби

§14. В Закона за предучилищното и училищното образование се правят следните изменения:

1. Чл. 48 се създава нова ал. 5 с текст:

(5) В духовните училища се изучават предмети в областта на гражданското образование и обществените науки и основни идеи

на всички световни религии.
2. В чл. 86 ал. 4 след изреча „в учебни програми“ се добавя текстът „и се представя в учебни материали“.

Допълнителни разпоредби

3. Досегашният текст на Параграф 4 от Допълнителни разпоредби става ал. 1 и се създават нови ал. 2, ал. 3 и ал. 4 с текст:

(2) В детски градини или училища на чужди държави на територията на Република България не може да се проповядват идеи насочени срещу националната сигурност на Република България, обществения ред, социалните структури, морала или срещу правата и свободите на други лица, както и идеи, целящи промяна из основи на обществените норми и отношения в Република България.

(3) В училищата на чужди държави на територията на Република България се изучава български език.

(4) Учебните програми и учебните материали на училищата на чужди държави на територията на Република България се съгласуват с Министъра на Образованието и науката.

ДЕКЛАРАЦИЯ

по чл. 21а, ал. 1 и ал. 2 от Закона за вероизповеданията

Долуподписаният/ата

.....

(име, презиме, фамилия)

ЕГН, постоянен адрес

.....

гражданство, документ за самоличност

в качеството ми на, В

.....

БУЛСТАТ, данъчен No,

седалище и адрес на управление

.....

Декларирам, че паричните средства – предмет на посочената тук

операция (сделка), имат

следния произход:

.....

Известна ми е наказателната отговорност по чл.313 от Наказателния

кодекс за деклариране на неверни обстоятелства.

Дата на деклариране:

Декларатор:

.....

.....

(подпис)

Име и подпис(и) на вносителя (ите)

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията

Настоящият законопроект увеличава нивото на прозрачност за финансирането и дейността на вероизповеданията. Законовите промени стъпват върху фундамента, че вероизповеданията в България, без значение какви са, са български вероизповедания, и следва в основната си част да бъдат извършвани от български граждани, насочени към български граждани и средствата за ежедневната им дейност следва да бъде осигурявана също от местната общност.

Сега действащият Закон за вероизповедания е писан преди 15 години, когато условията в света и в страната бяха съвсем различни. Има пропуски в закона, които се налага да бъдат запълнени по отношение на гарантиране достатъчно ниво на прозрачност по отношение на оперирането и финансирането на религиозните институции. Едновременно с това законът не нарушава работата на утвърдените вероизповедания в България като спомага да се локализируют и контролират тенденции за нарушаващи законите тълкувания на вярванията у нас.

Тъй като вероизповеданията у нас извършват общественополезна дейност от изключителна обществена значимост, е важно да се гарантира, че те функционират в условия на прозрачност, яснота и отговорност по отношение на гражданите.

Законопроектът увеличава правомощията на агенция Вероизповедания като я превръща от просто регистрираща дейността на вероизповеданията в орган с достатъчен набор от информация за случващото се в сектора и в случай, че забележи притеснителни тенденции би могла да сигнализира и предостави необходимата информация на органите отговорни за финансовата прозрачност и сигурността в страната.

Настоящият законопроект за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията включва в обхвата си конкретни мерки за постигане на това, като:

- Въвежда мерки за увеличаване на прозрачността на финансирането на вероизповеданията, без да накърнява правото на вероизповедание в страната;
- Въвежда принципа, че вероизповеданията в България са български вероизповедания, проповядвани основно от български граждани и

- ресурсно обезпечени от местните религиозни общности;
- Въвежда по-голям контрол от страна на държавата върху методите за финансиране на вероизповеданията;
 - Въвежда мерки за ясна финансова отчетност и прозрачност на дарените и придобитите средства от вероизповеданията;
 - Въвежда по-сериозен контрол върху възможността за навлизане на радикални учения под формата на вероизповедания;
 - Поставя гаранции за прозрачност на духовниците в страната и че те ще извършват дейността си при получено образование, което не противоречи на принципите на мира и правото в страната.
 - Дава възможност за по-голям контрол от страна на институциите върху духовни училища и училища на чужди държави на територията на страната така, че да гарантира получаването на образование, което не противоречи на утвърдените в страната демократични устои и ценности.

Законовите промени предвиждат, че лица извън Европейския съюз могат да извършват богослужение, обреди и ритуали в страната след информиране на Дирекция Вероизповедания и за срок не по-дълъг от три месеца в рамките на една година. Тази и редица следващи мерки целят да гарантират, че българските общности са в основата на вероизповеданията, че те определят и водят религиозния живот на общността, а не се допуска намеса или влияние от външни фактори.

Текстът на закона разширява дефиницията на недопустими практики от страна на вероизповеданията като включва разпространение на идеи за радикална промяна в обществото.

Законопроектът предвижда религиозните общности в страната да бъдат осигуряват съществуването и финансовата независимост на вероизповеданията за ежедневните си дейности, за да не бъдат зависими от чуждо финансиране, което би поставило съмнение за независимостта на действията на духовниците.

Промените включват заложеното изискване духовниците да са завършили своето образование в духовни училища, включени в списък изготвен от Дирекция „Вероизповедания“ и съгласуван с отделните религиозни институции. Така се предотвратява възможността непознати за страната ни течения, представляващи заплаха за мира и правото в държавата, да навлязат в българските религиозни общности.

Законопроектът увеличава гаранцията за прозрачност на финансирането на вероизповеданията и се въвежда изискването за деклариране на произхода на придобитите средства и активи от вероизповеданията и техните поделения, придобили статут на юридически лица – от търговска дейност – трансферите на стойност над 5000лв се изисква деклариране на произхода, а при дарения – на стойност над една минимална работна

заплата. Това намалява възможността вероизповеданията да бъдат неволно въввлечени във финансиране със средства с неясен произход като същевременно с това не налага ограничения, които биха затруднили финансирането на религиозните институции.

За да гарантира прозрачност, отчетност и контрол от страна на държавата върху методите на финансиране на вероизповеданията, се изисква от вероизповеданията да водят публичен регистър, в който да вписват придобитите активи и дарения, декларациите за произхода на средствата и обстоятелствата около придобиването на активите и даренията. Същевременно с това се уважава възможността да се правят непублични дарения и не се разкрива публично кои са големите дарители на отделните общности.

С оглед на систематизирането на изискванията към вероизповеданията се въвежда представяне на годишен финансов отчет от всички вероизповедания, а не само от тези, ползващи се от държавна субсидия. По този начин се изравняват изискванията и се дава възможност държавните органи да наблюдават и малки религиозни групи, които досега оставаха извън обхвата на закона. Същевременно с това не се възлагат на дирекция Вероизповедания невоинствени за нея дейности.

Законопроектът предвижда увеличаване на санкциите за нарушения на закона, които до момента са изключително ниски и не могат да бъдат обезкуражаващ фактор срещу закононарушения. Санкциите от 100 до 300 лв се предвижда да бъдат увеличени от 1000 до 10000 лв, а за повторно нарушение – от 10000 до 25000 лв.

Текстовете предвиждат ограничени изменения в Закона за предучилищното и училищното образование, даващи по-широки правомощия на МОН по отношение на съгласуване на програмите на училищата на чужди държави на територията на страната, за които до този момент напълно липсват текстове за държавен контрол извън двустранните споразумения с отделни държави. Законът предвижда и изучаване на български език от чуждите училища на територията на страната, както и изискване всички духовни училища да предоставят общ поглед за идеите на всички световни религии, паралелно със задълбоченото изучаване на съответното вероизповедание.

Този законопроект представлява балансиран модел за увеличаване на прозрачността и доверието в институциите на вероизповеданията като не накърнява интересите на утвърдилите се религиозни институции у нас. Той цели да изчисти предишни пропуски в Закона за вероизповеданията като гарантира обществения интерес на религиозните общности в страната.

Име и подпис(и) на вносителя(ите)